

PAVEL BRUNCLIK

DIVERSE

Čtyři okruhy Pavel Brunclík se ve svých fotografiích soustřeďuje na několik základních témat. K některým z nich se s přestávkami vrací, jiným se věnuje jen v určitých obdobích. K nejdůležitějším okruhům jeho tvorby patří krajiny, ženy a portréty, přičemž každý si žádá jiný přístup, odlišnou metodu ztvárnění. Nejvytrvaleji se věnuje krajinám v jejich nekonečných proměnách. Fotografie pocházejí z četných míst celého světa, což také do určité míry ovlivňuje jejich charakter. Některé zachycují krajinu v celkovém pohledu, jiné se zaměřují spíš na detaily. Projevuje se v nich autorův smysl pro vyjádření prostoru, pro vystižení atmosféry. Někdy přírodu ztvárňuje záměrně takovým způsobem, aby nebylo možné rozpoznat skutečné měřítko. Krajin vytvořil neuvěřitelné množství. Když připravuje některou z výstav, tak mnohdy vybírá úplně jiné snímky než v minulosti, jeho pohled na ně se přirozeně průběžně mění. Krajinám se věnuje od počátků, ale nejintenzivněji od roku 1996 až do současnosti. Snaží se zachytit přírodu nezasazenou civilizací, nejde mu o žádnou reportážní fotografii, ale o minimalistické vyjádření, o ztvárnění struktur. Někdy se ovšem témata prolínají, když se nedílnou součástí krajiny stávají akty.

Z krajin často zaznívá romantický tón. Vytušíme z nich nekonečné dálky moří a oceánů, nedostupnost a monumentalitu horských masívů, neustálou proměnlivost pouští, kde vítr vytváří duny připomínající rozvlněné moře. Fotograf dokáže zachytit neopakovatelné okamžiky, na které je nutné čekat, ale které přesto mohou proklouznout mezi prsty. Neměnné tvary skal vyvolávají úplně jiný účinek, když se mění osvětlení, když jsou prudce ozářené nebo když jsou zahalené do mlhy či dešťové clony. Pavel Brunclík umí vystihnout momenty, ve kterých jsou vyvážené vztahy mezi jednotlivými prvky a celkem. V některých případech je podstatná barevnost, jindy je naopak mnohem působivější škála odstínů pohybující se v jemných tónech šedi. V krajinách není patrná přítomnost člověka, působí svou oproštěností od jakýchkoli stop civilizace. Někdy snímky mohou připomenout sochařské reliéfy, jindy zachycují jakési přírodní „sochy“

volně rozseté v krajině. Záznamy přírody jsou buď zklidněné či takřka nehybné, nebo působí dramaticky jako těsně před bouří. Skrývají v sobě nahromaděnou energii, která se může každou chvíli uvolnit. Mohou vyvolat i pocit osamělosti a nepatrnosti ve vztahu k nekonečnému prostoru vesmíru.

Dalším základním tématem jsou akty. Cyklus Cizí ženy se rozvíjel od poloviny osmdesátých do poloviny devadesátých let. Má zajímavou atmosféru danou jednak zvláštními typy, jednak přesně volenými situacemi spojenými s určitým prostředím. Některé fotografie se řadí do sérií zachycujících příběhy, jiné jsou solitérní a přesvědčivě navozují určitou náladu. Mnohdy nebylo snadné zvolit správný okamžik k uskutečnění fotografií, které vznikaly na veřejných místech. Šlo totiž o značně intimní situace, ale vždycky vystižené s vybraným vkusem. Téma cizích žen působí romanticky, ale úplně jiným způsobem než krajiny. Fotografie tohoto cyklu v sobě skrývají zvláštní tajemství, které naštěstí nemůžeme nikdy zcela odhalit a které si každý může vyložit jiným způsobem. Autor v nich citlivě zachází s proměnami světla, ale nejde mu o samoučelnou hru, vždycky mu záleží na vyjádření určitého obsahu nebo nálady. Volí různá prostředí, mnohdy exkluzivní a záhadná, ukrývající v sobě stopy historických okamžiků a rozmanité příběhy minulosti. V jedné ze sérií fotografií navozují akty v přesně volených městských exteriérech nečekané situace, které přinášejí dráždivé napětí. Jindy vynikne půvab ženských těl v indiferentním či imaginárním prostoru, který naopak nemá vůbec žádnou paměť. Pak se ovšem pro diváka otevírá ještě větší možnost rozvinout vlastní představivost. V některých konkrétních interiérech však stojí naaranžované situace v přímém protikladu k původnímu určení prostoru. Někdy jsou fotografované děje na první pohled těžko jednoznačně čitelné, můžeme si je vykládat různými způsoby, ale o to větší vzbuzují zvědavost.

Geometrie nahoty má svůj prvopočátek už v raném období, kdy Pavel Brunclík studoval na pražské FAMU. Již tehdy ho upoutal balet. K tématu se vrátil v letech 2005–2007. Původně zamýšlel vytvářet momentky, ale pak fotografie záměrně

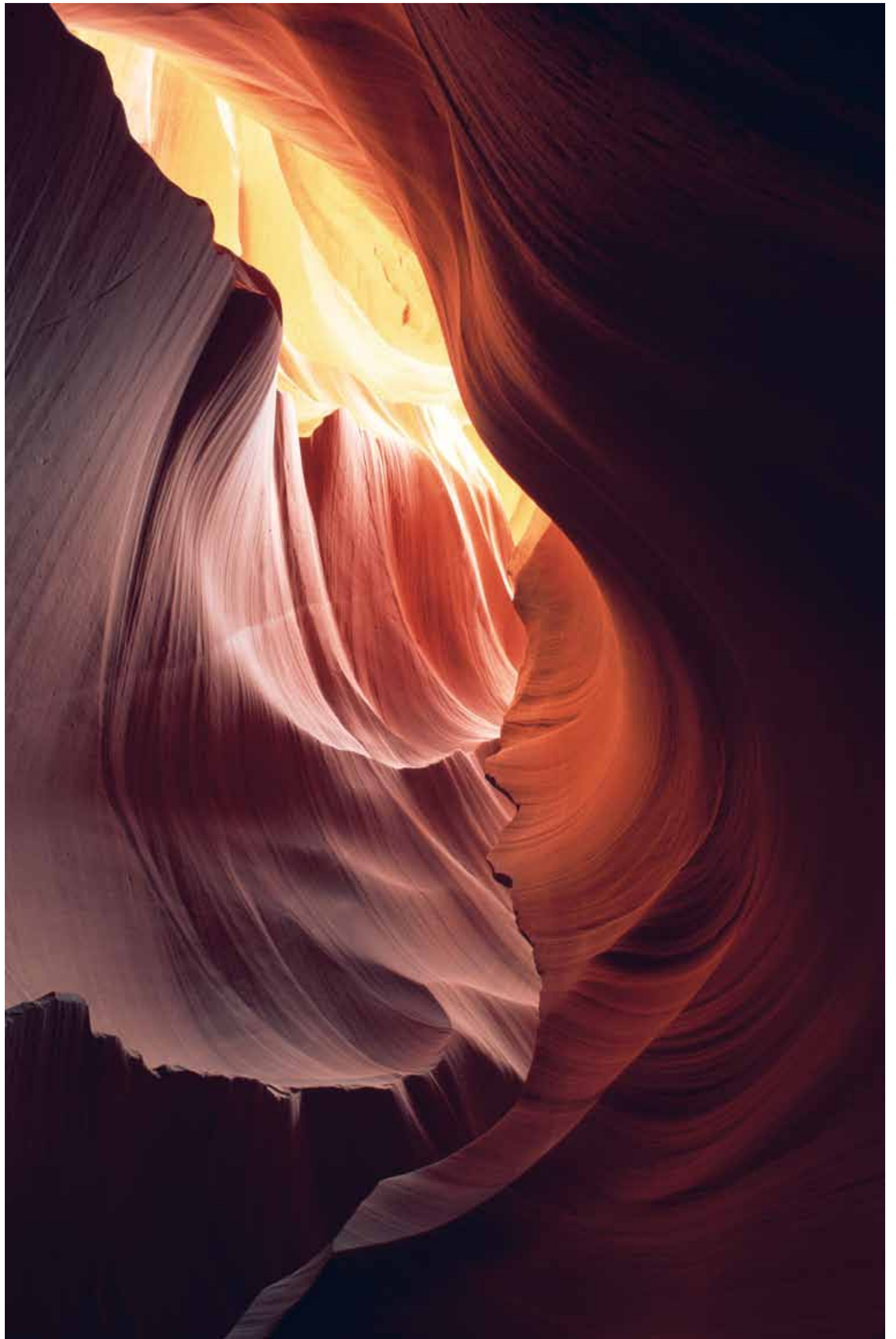
estetizoval. Uvědomil si totiž, že se kompozice utvářené těly tanečníků musí přesně určit, aby se mohlo správně nastavit osvětlení, aby vztahy mezi celkem a detaily byly co nejdokonalejší. Aranžované fotografie však samozřejmě vycházejí z baletních prvků, z nápadů tanečníků i fotografa. I když se pozice musely v některých případech několikrát opakovat, aby bylo dosaženo požadovaného účinku, tak snímky na diváky často působí, jako by vznikly v pohybu. Geometrie nahoty v sobě skrývá jasný řád, který ale přece jen oživuje náhoda, k níž při veškeré přesnosti pohybů tanečníků nepochybně dochází. Každá znovu utvořená pozice se nutně musí od předešlé lišit. Vždyť nejde o vyjádření krásy strojů, ale ženských a mužských těl.

Posledním ze základních témat jsou portréty, kterým se autor věnuje již od sedmdesátých let. V letech 2009–2011 se však na ně soustředil a vytvořil soubor nazvaný 46 Čechů. Fotografoval velké osobnosti z nejrozličnějších oborů od přírodovědců a lékařů až k filosofům, hercům, hudebníkům či výtvarným umělcům. Dokázal je zachytit v typickém prostředí i s charakteristickým výrazem. Někdy je fotografie dílem šťastné náhody, jindy autor kompozici rafinovaně aranžoval. V některých případech je důležité gesto, v dalších vztah mezi osobností a prostorem, v němž se pohybuje, který ji ovlivňuje nebo který ona sama naopak určitým způsobem formuje. Publikace i výstava se soustřeďují na užší výběr z tohoto poměrně rozsáhlého souboru, který je charakteristický různorodostí portrétovaných osobností.

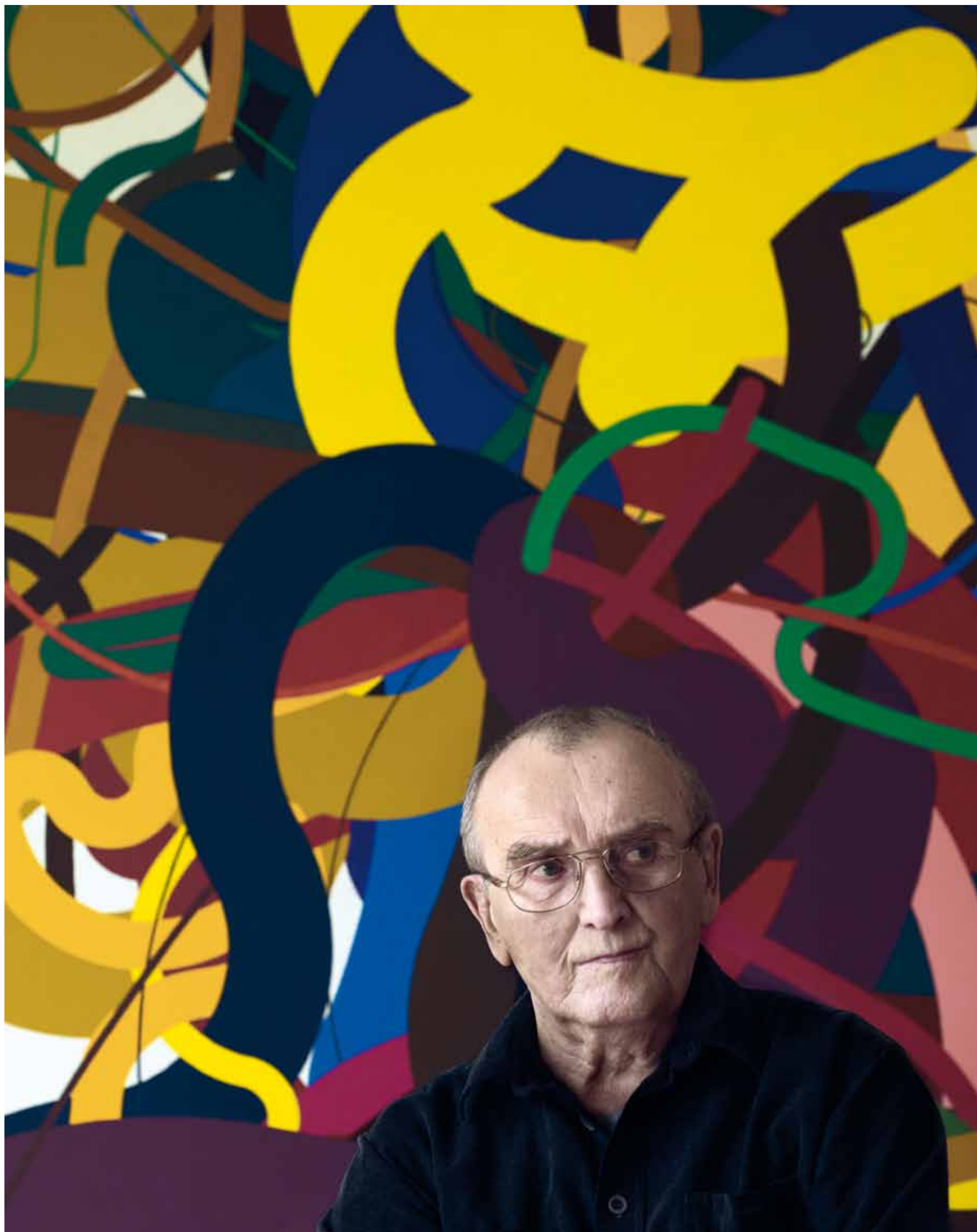
Pavel Brnclík má za sebou řadu výstav nejen u nás, ale i v zahraničí, jeho publikace o jednotlivých tématech získaly několikrát cenu za fotografickou publikaci roku. Bylo jich vydáno celkem pět, každá z nich byla věnována jedinému okruhu. Tentokrát vznikly první kniha i výstava, které zahrnují reprezentativní výběr z celého autorova díla.

Jiří Machalický









Pavel Brunclík Diverse

Texty Jiří Machalický a Miroslav Petříček / Anglický překlad Phil Jones

Grafická úprava Rostislav Vaněk / Typografie Tomáš Nedoma

Scany Katarina Brunclíková / Litografické zpracování Ota Kaplan

Vydal Pavel Brunclík, Lázeňská 285/11, 118 00 Praha 1, jako svou druhou publikaci

Vydání první

Tisk Východočeská tiskárna, spol. s r. o., Husovo náměstí 54, Sezemice

www.pavelbrunclik.com

ISBN 978-80-260-2182-7